

ته نانهت خوداوه ننده كا نيش به رتيلخار ده كرمان نووسين و ئاماده كردن: عيسا ب تاني

وشه گه نده ي ب وشه ي ناني (corruption) ده گه ته وه كه واتاي نه فرهت كردنه له رابردوو، هه رچي (corrumpere) ه ته ویش به (تکيدا، به رتيلخار كرا، و رانی كرد) ل ك ده در ته وه. م ژووی گه نده لی به قه در م ژووی مر قايه تی ده ب ت، ته و كرداره له یه كه م خانه واده ی میسری ك ن له (2700 - 3100) سا ب بهر له زاین ت بینی كراوه و هه روه ها ئامازه به چینی ك نیش ده كر ب هوه ی هه ر ما ل ك خوداوه نده كی چ شتخانه ی هه بووه كه چاود لری ره فتاره كانی ته ندانه كانی ده كرد، حه فته یه ك پش سه رسا ی نو ی چینی ته و خوداوه نده ی چ شتخانه یه ب ئاسمان بهرز ده بووه وه و ب مه بهستی دیار یكردنی سزا و پادداشت راپ رتی سا لانه ی خ ی ده دایه ئیمپراتر جایدی حاكمی به هه شت . ته ندانه ی ما ه كانی ش ب چاپ شیکردن له هه كانیان و تاكو راپ رته كه ی به پ ی ئاره زووی ته وان ئاماده بكار، ك و شه كر و هه نگوینیان له ژر و نه ی خوداوه نده ی چ شتخانه داده نا و به رتيلخار ده كرا؛ پاشان ر و و هسمی سووتاندنی و نه ی خوداوه نده ته نجام ده درا كه له و ر گایه وه به ره و ئاسمان بهرز ده بووه وه .

له سه ر هه مان ر چكه، (هیر د ت) ی م ژوونووسی ی نانی گ ل او یه تییه وه كه خانه واده ی كام نی ن قه شه كانی (ئ راك دلفی) یان به رتيلخار كردوو كه یه ك له به ه زترین ه زی نادیار بوونه له ی نانی ك ن و م ژووه كه ی ب هه زار و چارده سا پش زاین ده گه ته وه. سه بارهت به مه خه كی له سه رانه سهری ی نان هاتن تاكو و امی پرسیاره كانیان له بیسیای كاهیینی با و هه رگرن، خانه واده ی ته بول كه خاوهن سامان و ده و له مه ندبوون پش نیاری نووژه نكردنه وه ی په رستگای ته ب ل یان به به ردی گرانبه های باریان كرد كه به بومه له رزه یه ك رووخابوو، له به رامبه ریشدا بیسیای كاهیینی با و ب و ا به ده و ته تی ته سبارته به ن ت ب له ناو بردن و شكاندنی ده سه لاتی ته سینا یارمه تی خانه واده ی كام نی ن بدا . ب یه ته رست ی فه سه ل سو فی ی نانی گوتی (ته نانهت ده تواندر خوداوه نده كانی به رتيلخار بكر ن) .

م ژوونووسان ئامازه به ئیمپراتر یه تی ر مان ی له چه رخی چواره م ده كهن و ته شه نكردنی گه نده ی به ه كاری سه ره كی ب رووخانی ته و ئیمپراتر یه ته ده زانن، پ یانوا یه كه په تای گه نده لی په لی ب كایه

و دامه‌زراوه‌کانی سیاسی و ئابووری و سهربازی و کټمه‌ایه‌تی
هاویشتبوو و به‌مه‌یه‌وه لاواری و سستی له‌تټ‌کټ‌ای بواره‌کان به‌دی
ده‌کرا و به‌تایبه‌تی تټ‌کچوونی چالاکی ئابووری و نه‌مانی چینی
مامناوه‌ند و پیاده‌کردنی سته‌م به‌رامبه‌ر له‌هاوو‌اتیان و
ناچارکردنیان به‌دانی باج و خه‌اج‌کی زټ‌ر، هه‌روه‌ها لاواری و نا
رټ‌کخراوه‌یی له‌سیسته‌می سهربازی و پشتبه‌ستن به‌جاشه‌کان (ئه‌وه‌ی به
به‌ربه‌ریه‌کان ده‌ناسران) بټ‌نټ‌و یزی له‌شکر تا‌کو ئه‌و له‌شکره‌ه‌زی
خ‌ی له‌گټ‌ینی ئیمپرات‌ردا بینیه‌وه، هه‌ر چه‌نده ئیمپرات‌ر
دقلنیانوس له‌کټ‌تایی چه‌رخ‌س‌یه‌م به‌پیاده‌کردنی چه‌ند چاکسازیه‌ک
توانی ته‌مه‌نی ئیمپرات‌ریه‌تی رټ‌مانیا ماوه‌یه‌ک درټ‌ژکا‌ته‌وه به‌ام
دوا‌جار نه‌یتوانی تا کټ‌تایی له‌رووخان بی‌پار‌نټ‌ت. بارود‌خی
و‌ات‌ه‌که گه‌یشتبوو‌ه ئاست‌ک که چاک‌کردنه‌وه‌ی ئه‌سته‌م بټ‌ت، له
ئه‌ست‌گرتنی پټ‌ستی ئیمپرات‌ر گه‌یشتبوو‌ه رادده‌یه‌ک وه‌کو بټ‌یاری
له‌س‌داره‌دان سه‌یر ده‌کرا به‌ش‌وه‌یه‌ک له‌ماوه‌ی چه‌فتا و پټ‌نج سا
زیات‌ر له‌بیست که‌س عه‌رشیان گرت‌ه ده‌ست و هه‌ر یه‌ک‌کیان دوا‌ی
کوژرانی ئه‌وی پټ‌شی خ‌یان ده‌هاتن. گه‌نده‌ی وا بټ‌او ببوو‌ه وه
ته‌نانه‌ت باس له‌وه‌ ده‌کر که جار‌کیان عه‌رشیان له‌مه‌زاد‌کی ئاشکرا
نمایش کرد بټ‌فر‌شتن که بووه‌ه‌ی ئه‌وه‌ی هاوو‌اتیان هیچ
متمان‌یه‌کیان به‌سه‌رکرده‌کانیان نه‌م‌نټ‌ت. له‌م‌وو‌ه‌وه له
په‌رتوو‌ک‌کدا به‌ناوونیشانی م‌ژوو خ‌ی دووباره‌ ده‌کا‌ته‌وه، له‌دانانی
د. مدحت محم‌د و به‌هاوبه‌شی له‌گه‌ چه‌ند تو‌ژوان‌ک و له‌به‌ش‌کی
په‌رتوو‌که‌دا ها‌توو‌ه که: (ئیمپرات‌ریه‌تی ی‌نانی که وه‌کو دره‌خت‌کی
گه‌وره بوو س‌به‌ری به‌سه‌ر هه‌موو جیهانی کټ‌ندا کردبوو، کیان‌کی
سیاسی و سهربازی بټ‌ماوه‌ی درټ‌ر پټ‌که‌نا، به‌ام نه‌یتوانی خ‌ی
راگر‌ت)، باس له‌وه‌ش کراوه که سته‌می سیاسی یه‌ک له‌کاره‌کان بووه
به‌وه‌ی تاک‌ه‌وی له‌ده‌سه‌ات‌دا په‌ی‌ه‌و ده‌کرا که هه‌میشه پټ‌که‌اته‌کانی
دیکه به‌که‌متر له‌رټ‌مانیه‌کان سه‌یر ده‌کران و ئه‌و خراپ
به‌کاره‌نانی ده‌سه‌ات‌ه رووخانی ئیمپرات‌ریه‌که‌ی لټ‌که‌وته‌وه.
له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه پرسی گه‌نده‌ی سیاسیش ه‌کار‌کی که‌متر نه‌بووه
له‌وانی دیکه بټ‌یه ئاماژه به‌وه‌ کراوه که به‌پ‌ی ب‌وا‌ی رټ‌مانیه‌کان
وا بوو که شه‌یتان له‌رټ‌گه‌ی ئافره‌ته‌وه د‌ی پیاوه‌کان به‌ره‌و
خراپه‌کاری راده‌ک‌ش، به‌ام له‌کټ‌تاییدا خ‌یان سه‌رپ‌چیان له‌و
باوه‌ه‌کرد و ده‌گوتر که ئیمپرات‌ر (کاليجولا) نو‌ق‌می ناز و نیعمه‌ت
و ژبانی رابورادن ببوو له‌گه‌ ئافره‌تان ته‌نانه‌ت له‌گه‌ (د‌رس‌لا‌ی
خوش‌کیشی، ئ‌دی ل‌کترازان و دوورکه‌وته‌وه نه‌ک له‌نټ‌و دامه‌زراوه
سیاسیه‌کان دروست بوو، به‌کو نا‌ک‌کی که‌وته ن‌وانی (ب‌م‌بی و
قه‌یسه‌ر) یش و به‌ه‌ی ک‌شه و نا‌ک‌کیه‌کانیان ئا‌گایان له‌دوژمنانی

دهره کی نه ما و خه ریکی ده نووک وه شانندن بوون له يه کتري، هه ر يه ک له و دوو برايه به ه ی خواست و ته ماعیکردن ب گرتنه دهستی جلهوی ده سه بات و ب شکاندنی به رامبه ره که ی داوای هاو کاريان له ه نر کی ده ره کی ده کرد تا کو ر مانیا بووه مه بهستی داگیرکاری له لایه ن نه و ه نه ده ره کیانه و ورده ورده خا که ی داگیر کراوه و له ناوچوو. له سا ی 1660 و له سه رده می مه لیک ئیستج رت؛ دیارده ی گه نده ی و به رتیلدان گه یشتبوووه تر پک له و اتانی نه وروپا و ئینگ ته را، ک ینی ده نگی په رله مان تاران ب کاریگه ری کردن و پاراستنی به رژه ووه ندیه کانیان له لایه ن مه لیکه وه شت کی شاراووه نه بوو ته نانه ت پست له و سه رده مه دا ک ین و فر شتنی پوه ده کرا، له م ژووی نه مریکا شدا پرسی گه نده ی له سه رده مه کاند ز ر به وونی پیاده کراوه و داگیرکردنی زه ویوزار و ت په اندنی پر ژه ی پیاوانی پیشه سازی و خاوه ن ک میانیان له له گه ی ک نگر سه وه به ر گای ناشه ری له و ستگه م ژووییه کانی نه و و ات به باسی ل کراوه. فه یله سوف و زانایان له د رزه مانه وه گه نده یان به ئافات ناساندووه و نه رست له لایه ن خ یه وه له په رتووی (ئه خلاقیات) دا پاراستنی ر ژه فی و اتان و ه کاره کانی رووخانیان باسکردووه، نه و پ یوایه که نه و شاره ی به ئامانج کی گه نده فریو بخوات نه و ا گه نده ه و به هیج ش وه یه ک ناب ته ده و هت. له لایه کی دیکه شه وه له چینی ک ن ب ک پار ه وه کو پادداشت ده درایه فه رمان به ران که پ ی ده گوترا (یانگ لینگ) نه ویش ب نه وه ی چاویان له دزی نه ب ت و شه ی گه نده ی بکه ن، و له باره ی هزی سیاسیشدا؛ له فه لسه فه ی (ک نفوشیوش) ها تووه که: فه رمان ه وایه تی چاک ناب ت ته نها مه گه ر فه رمان ه واکان چاک بن. فه یله سوفی مه زن نه ف ات نیش له باره ی گه نده ییه وه ئاماژه به وه کردووه که ته نها هه نگاونان به ره و دادوه ری پرسی سوودمه ندبوون و به رژه ووه نده ی دوور ده خاته وه که هه ردووکیان بنچینه ن ب ده رکه وتنی گه نده ی.